

زیارت اربعین زیارتی است که شأن اجتماعی کاذب را از بین می‌برد

اگر کسی بخواهد در یک جمله زیارت اربعین حسینی را در بعد سیاسی تحلیل کند این است که زیارت اربعین علاوه به شور سیاسی در انسان ایجاد شعور سیاسی نیز می‌کند.

اگر کسی بخواهد در یک جمله زیارت اربعین حسینی را در بعد سیاسی تحلیل کند این است که زیارت اربعین علاوه به شور سیاسی در انسان ایجاد شعور سیاسی نیز می‌کند.

خبرگزاری مهر- گروه دین و اندیشه- زینب حسینی روش: آئین اربعین حسینی، به عنوان یک پدیده بزرگ دینی، در طول ۱۴ قرن گذشته، همواره محور ماندگاری نهضت عاشورا و گفتمان امام حسین علیه السلام بوده است. شرکت زائران حسینی در پیاده روی این آئین، هر ساله نمودی از معنویت، فرهنگ، سیاست و اجتماع آنان است. در واقع، شیعیان در این گردهمایی عظیم، از طرفی موجودیت خود را در ابعاد متفاوت به جهانیان اعلام می‌دارند و از سوی دیگر، حضور خود زائران در این مراسم، موجب تأثیر پذیری و تأثیر گذاری متقابل آنها می‌شود. لذا این جریان سهم قابل توجهی در غنای مؤلفه های اجتماعی و سیاسی شرکت کنندگان پیاده روی اربعین و همچنین بازخورد بیرونی آن دارد.

بر همین اساس برای واکاوی بعد سیاسی و اجتماعی زیارت اربعین حسینی با حجت الاسلام مروجی طبسی استاد حوزه و دانشگاه به گفتگو پرداختیم که در ادامه حاصل آن را می‌خوانید:

حجت الاسلام مروجی طبسی با بیان اینکه در مسئله مؤلفه های سیاسی اربعین حسینی به چند نکته مهم باید توجه داشت عنوان کرد: یکی از مؤلفه های مهم سیاسی پیاده روی اربعین این همایش بین المللی و مانوری سالانه که در ایام اربعین حسینی برگزار می‌شود بُعد استکبار ستیزی و دشمن ستیزی آن است. زمانی که این شیعیان حسینی و محبان خاندان عصمت و طهارت و هر انسان آزاده ای در مسیر این پیاده روی قرار می‌گیرد نکته اصلی که باید به آن توجه داشته باشد شناخت دشمن است. زحمت و رنجی که زائران اباعبدالله الحسین (ع) در مسیر چند کیلومتری پیاده روی اربعین حسینی متحمل می‌شوند و سعی می‌کنند خود را از دور و نزدیک برای شرکت در این راهپیمایی عظیم برسانند و در مسیر قرار گیرند می‌طلبند که افراد دشمن شناسی خود را تقویت کرده و خودی را از ناخودی تمیز دهند.

مروجی طبسی ادامه داد: نکته دوم این است که پیاده روی اربعین حسینی همواره انسان را ترغیب می‌کند تا همیشه برای مقابله با دشمن مستکبر آماده باش باشد. به هر حال یزید و معاویه ای که ۱۴۰۰ سال پیش بودند و طواغیت آن زمان به شمار می‌رفتند امروز نیز باید یزیدیان و طواغیت زمان که مصداق بارز آن آمریکا، اسرائیل، انگلیس و اتباعشان است را بشناسیم. متأسفانه امروز برخی از کشورهای به ظاهر اسلامی به عنوان جاده صاف کن مستکبران عالم در ایجاد اختلاف و شکاف بین مسلمانان و امت اسلامی پیشگام بوده و از هیچ خدمت رسانی به دشمن فروگذار نمی‌کنند. بنابراین مهمترین پیام سیاسی اربعین حسینی رسیدن به شناخت و آمادگی همه جانبه جامعه اسلامی در برابر مستکبران عالم است.

مروجی طبسی افزود: تحولاتی که هر لحظه در جهان اسلام به دست مستکبران رقم می‌خورد همه و همه در راستای محور اسلام است آنان می‌خواهند هیچ نامی از اسلام باقی نماند بر همین اساس اربعین حسینی کمک می‌کند تا مسلمانان همان راه و هدفی که اباعبدالله الحسین (ع) پیش گرفتند را سر لوحه خود قرار دهند و با اقتدا به حضرت در مسیر حق گام بردارند تا نقشه دشمنان نقش بر آب شود و بتوانند دشمن را بهتر بشناسند. زوار اربعین حسینی هدف خود را همان اهداف امام حسین (ع) قرار داده اند و می‌دانند که دهکده جهانی که امروز آمریکا و استکبار طراحی کرده است همان یزیدیان دیروز و امروز هستند و باید از آنان برائت جست و به خواسته شان نه گفت.

این پژوهشگر تاریخ اسلام ادامه داد: نکته دیگر که یکی از مؤلفه های اصلی بعد سیاسی پیاده روی اربعین به شمار می‌رود این است همه این حرکتها باید به رهبری و با اقتدا به امام زمان امروز ختم شود یعنی اگر می‌خواهیم دشمن را بشناسیم و در برابر او ایستادگی و مقاومت داشته باشیم همه باید تحت لوای رهبر و امام جامعه اسلامی صورت بپذیرد. زمانی که می‌خواهیم زیارت اربعین را انجام دهیم، دشمن را بشناسیم و در برابر او ایستادگی کنیم این مهم تنها باید زیر بیرق اباعبدالله الحسین (ع) انجام شود تا بتوانیم یزید و معاویه صفتان امروز را بشناسیم.

مروجی طبسی در ادامه گفت: امروز کم رنگ جلوه دادن و منحرف ساختن فلسفه زیارت اربعین حسینی و هدایت این حرکت عظیم به سوی برادر کشی و یا ایجاد اختلافات داخلی همه نشان از آن دارد که زیارت اربعین حسینی در افزایش بصیرت،

شناساندن استکبار جهانی، اتباع و اذنباش در منطقه و همچنین رسیدن به اهداف اسلامی بسیار مؤثر بوده است. تفکر ناب انقلاب اسلامی به جریان اربعین اثربخش بوده و جهت این جریان به سمت استکبار جهانی در حال پیشروی است که این بسیار بسیار برای استکبار خطرناک محسوب می شود. کسانی که در این پیاده روی و مانور جهانی شرکت می کنند نظامی نیستند و بر اساس یک دستورالعمل نظامی عمل نمی کنند بلکه در این همایش بانوان، فرزندان، سالمندان و جوانان از عرب و عجم، ترک و فارس، انگلیسی و آلمانی، مسلمان و غیر مسلمان، سیاه پوست و سفید پوست و از همه نژادها و اقوام و ملل حضور دارند و این نشان می دهد زیارت اربعین زیارتی فرازمانی است و همه انسان ها را درگیر خود می کند چرا که جریان امام حسین زنده است.

زیارت اربعین زیارتی است که شأن اجتماعی کاذب را از بین می برد برای مثال کسی که مدعی آن است که دکتر، پروفیسور، دانشمند، مجتهد و غیره است و آن را یک جایگاه اجتماعی برای خود تلقی می کند در این مسیر این جایگاه اجتماعی را کنار می گذارد و همه به صورت مساوی مسیر پیاده روی را به یک هدف آن هم رسیدن به امام حسین (ع) طی می کنند

مروجی طبسی گفت: زمانی که زائران اربعین حسینی جان و مال خودشان را در طبق اخلاص می گذارند تا در پیاده روی اربعین به هر شکل ممکن نقش آفرینی و یا خدمات رسانی داشته باشند نشان دهنده آن است که پیاده روی اربعین مانور حفظ آمادگی، دفاعی و حتی تهاجمی است آن هم برای زمانی که دستور امام زمان برای مقابله تمام عیار با ظلم و استکبار صادر شود. زیارت اربعین در طول تاریخ وجود داشته است، بعد از شهادت امام حسین (ع) شیعه و غیر شیعه از هر قوم و نژادی این حرکت را انجام داده و همواره این حرکت در برهه های مختلف تاریخی اثربخشی داشته است. لذا حکام جور و ظلم در طول تاریخ با زیارت امام حسین (ع) و اربعین مخالفت و مقابله می کردند زیرا می دانستند زیارت اربعین دل ها را آماده و تقویت می کند تا در برابر ظلم حس ظلم ستیزی داشته باشند. برای مثال متوکل عباسی در قرن سوم اعلام می کند کسی که زیارت امام حسین برود جان و ناموسش حلال می شود از این رو اقدام به تخریب قبر مطهر ابا عبدالله الحسین می کند تا دیگر کسی به زیارت آن حضرت نرود اما با این وجود محبان و شیفتگان ایشان به زیارت قبر مطهر امام حسین می رفتند.

این استاد حوزه و دانشگاه ادامه داد: اگر کسی بخواهد در یک جمله زیارت اربعین حسینی را در بعد سیاسی تحلیل کند این است که زیارت اربعین علاوه بر شور سیاسی در انسان ایجاد شعور سیاسی نیز می کند. مقصود از شور سیاسی همان انگیزه و برافروختن احساسات است که همیشه باید احساسات نسبت به مصیبت هایی که بر ابا عبدالله وارد شد در وجود انسان شعله ور باشد و همچنین شعور سیاسی آدمی را بالا می برد یعنی اینکه انسان در برابر ظلم سکوت نکند و همواره آماده باش باشد و این آماده بودن و آماده باش باید تحت لوای ولی زمان باشد.

مؤلفه های اربعین در بعد اجتماعی

حجت الاسلام مروجی طبسی در تبیین ابعاد اجتماعی این راهپیمایی عظیم گفت: مساله اربعین در شیعه مؤلفه های اجتماعی بسیاری دارد نخست تحقق امت واحده و از سوی دیگر ایجاد تمدن بزرگ اسلامی است. البته باید به یک سری زیر ساخت های اجتماعی توجه شود نخستین مساله این است که ابدأ نباید بهتفوت های افراد توجه شود و آن را مانع ایجاد وحدت دانست و بر اساس این مسائل خود را برتر از دیگری که مثلاً عرب، ترک، لر، کرد و یا از دیگر ملل هستند برتر بدانیم اتفاقاً اربعین ابا عبدالله حسین به همه کمک می کند که این نوع اختلافات فرهنگی و زبانی را نه تنها یک تهدید بلکه یک فرصت بدانیم تا تعامل بیشتری بین طبقات اجتماعی شیعه برقرار شود. بنابراین یکی از مؤلفه های اجتماعی اربعین آن است که این اختلاف زبان بین شیعیان کنار گذاشته شود و از این اختلافات فرهنگی به عنوان یک فرصت برای ایجاد امت واحده بهره برده شود تا تمدن امت اسلامی شکل بگیرد. از این رو همه باید در مسیر اربعین به یکدیگر احترام بگذارند چرا که این احترام باعث می شود انس، الفت و محبت ایجاد و اتفاقات خوبی رقم بخورد. زمانی که افراد بتوانند در مسیر پیاده روی اربعین با اقوام و افراد مختلف ارتباط برقرار کنند و از طریق این ارتباطات فعالیت های مختلفی را به صورت مشارکتی انجام دهند اتفاق های خوبی می افتد. برای مثال در همین پیاده روی اربعین با ارتباطی که بین افراد بر قرار می شود می توان هسته مرکزی حرکت های اجتماعی را در جامعه شیعی به لحاظ علمی و فرهنگی رقم زد و با تأسیس مراکز مردم نهاد می شود نخبه ها و عالمانی را که می توانند در تحقق امت واحده مثمر ثمر باشند گرد هم جمع کرد.

وی ادامه داد: نکته دیگر در مؤلفه های اجتماعی اختلاف فرهنگ ها است این اختلافات می تواند تهدید و هم فرصت باشد برای مثال عرب های عراقی در مهمان نوازی و دیگر آداب اجتماعی یک فرهنگ خاصی دارند و این باعث می شود هر فردی با آداب و رسومی که از دیگر کشورها در پیاده روی اربعین شرکت می کند نسبت به فرهنگ یکدیگر شناخت پیدا کنند و نسبت به فرهنگ دیگری با احترام برخورد کنند و همین باعث می شود آن تعالی فرهنگی و اجتماعی بیشتر خودش را نشان دهد و شیعه بتواند یک اجتماع جهانی را بر اساس این تعاملات اجتماعی بین اقوام و ملل مختلفی که در ایام اربعین جمع می شوند طراحی کند و آن ابتکار عمل را از دست استکبار جهانی بگیرد.

مروچی طبسی افزود: زیارت اربعین زیارتی است که شأن اجتماعی کاذب را از بین می برد برای مثال کسی که مدعی آن است که دکتر، پروفیسور، دانشمند، مجتهد و غیره است و آن را یک جایگاه اجتماعی برای خود تلقی می کند در این مسیر این جایگاه اجتماعی را کنار می گذارد و همه به صورت مساوی مسیر پیاده روی را به یک هدف آن هم رسیدن به امام حسین (ع) طی می کنند. بنابراین زیارت اربعین جایگاه های اجتماعی کاذب را در جامعه انسانی به چالش می کشد و آن ادعاها را تعدیل می کند. نکته دیگر مساله سخاوتمندی است سخاوتمندی به پولدار بودن نیست بلکه سخاوتمندی به دل است کسی که دلش بزرگ باشد حتی اگر یک تکه نان هم در منزل داشته باشد بر اساس آن سخاوتی که دارد بین زوار توزیع می کند. امام حسین همه هستی خود را در راه خدا نثار کردند عراقی های عزیز نیز در ایام اربعین همه هستی خود را می آورند و برای زوار در طبق اخلاص می گذارند حقیقتاً این اقدامی است که بعید میدانم در جامعه غیر از جامعه عراق شاهد مثالی پیدا کنیم. ما باید این روش را یاد بگیریم که برای اهل بیت و آرمان های آن بزرگواران و در حال حاضر برای آرمان های انقلاب که برخاسته از قیام امام حسین است باید سخاوتمند باشیم و همه هستی خود را نثار کنیم.